

Fragment relacji świadka historii

ZDZISŁAW MIKUŁKO

ur. 1953, Dzierżoniów

Zakres terytorialny i czasowy	Dzierżoniów, 1980
--------------------------------------	-------------------

Okoliczności przystąpienia do strajku żłogi Zakładów Radiowych „Unitra-Diora” w sierpniu 1980 roku

Wybucho strajk na Wybrzeżu. U nas w Dzierżoniowie jeszcze jest cisza. Pierwszy strajk w Dzierżoniowie zorganizowali kierowcy i pracownicy WPK, Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego [26 sierpnia 1980 roku jako pierwsi w Dzierżoniowie zastrajkowali kierowcy PKS-u, natomiast strajk okupacyjny objął WPK w Dzierżoniowie 28 sierpnia 1981 – dop. red.]. Dworzec jest zablokowany, stoją z opaskami osoby, jest biało-czerwona flaga. Pamiętam jedną z tych osób, bo jeździłem często z Wrocławia. To była taka niska kontrolerka. To był pierwszy sygnał: „dzieje się”. Myślę: *Jak tu już jest, no to czas na „Diorę”*. Sytuacja niezbyt dobra, bo u nas jest wojskowa produkcja. Pani Ewa Kubasiewicz dostała dziesięć lat za to, że rozpowszechniała ulotki w stoczni marynarki wojennej [Ewa Kubasiewicz między 14 a 16 grudnia 1981 uczestniczyła w strajku w Wyższej Szkole Morskiej i była współautorką ulotki nawołującej do oporu wobec stanu wojennego. Została skazana na dziesięć lat więzienia i pięć lat pozbawienia praw publicznych – dop. red.]. To mogło być pewne ryzyko. Jak wybuchły już strajki na Wybrzeżu, to usłyszałem o dwudziestu jeden postulatach z Wolnej Europy. Potem je dostałem, bo ktoś z zewnątrz „Diory” przyniósł. Na nocnej zmianie ktoś musiał przeskoczyć przez płot i wrzucić przez uchylone okno na W8. To był chyba „Wolny Związkowiec”. To to samo przyniósł Adam Stroński z Grzegorzem Rozwozowem z remontu maszyn. Inny egzemplarz, ale to samo wydawnictwo. Były też takie „podchody”. Wśród pracownic słychać było rozmowy: *Słyszała pani? Coś się dzieje. Co pani na to?* Generalnie mężczyźni byli zorientowani. Jeszcze w „Diorze” nie ma strajku. To mógł być początek tygodnia, zrobił się szum na „wuesie”. W środę odbyło się zebranie na stołówce, na górze, które zorganizowały związki zawodowe oraz PZPR, ale siedziało trochę z boku. Padło pytanie: *A czego wy chcecie?* Pamiętam jak dziś te słowa: *A czego wy chcecie?* Nastąpiła konsternacja. Nikt nie chce zabierać głosu. Dochodzę do wniosku, że powinienem coś powiedzieć. Ale nie miałem tych postulatów przed sobą, wszystkich dwudziestu jeden. I zacząłem po prostu referować po kolei, tak jak pamiętałem, bo je wcześniej przeczytałem, parę razy usłyszałem. Przeczytałem z tych materiałów, które przyniósł właśnie Grzesiu z Adasiem. To tylko miałem w głowie i zacząłem po kolei, swoimi słowami. To nie był tekst zapisany, tylko wypowiadałem swoje odczucia, co dany postulat wnosi. Pamiętam, że mówiłem też o sprawiedliwym podziale sprzętu niepełnowartościowego produkowanego w „Diorze”. Że łatwiej dostać taki sprzęt z „Diory” w Wodociągach, jak w samej „Diorze”. A przecież my tu pracujemy. No i jeden zaczął się ze mnie śmiać i mówi: *To się przenieś do Wodociągów, to będziesz miał sprzęt*. I wszyscy rozeszli się. Nikt ze mną nie rozmawiał, nikt mnie nie straszył. Generalnie ja tylko się wypowiedziałem. Ktoś tylko coś dodał albo wyśmiał. W piątek przychodzi Adaś i mówi: *Na remoncie maszyn to już się dzieje. Zadzwońmy tam*. Odebrała jakaś kobieta i mówi, że nie można rozmawiać. To chyba strajk? Słowo „strajk” nie padło, ale coś w tym sensie. Potem jest sytuacja taka, że na W7 zaczyna się szum. Z W7 ktoś przychodzi na nasz dział. U nas też jest szum, bo już słyszymy, że narzędziownia zaczyna, że już W3 staje, gdzie Danusia [Mikułko – dop. red.] to organizuje. O dziewiątej była przerwa śniadaniowa. Ale nasz korytarz z W8 zablokowali mistrzowie, żeby nas nie wypuścić na stołówkę. Jest już taka presja, tyle ludzi idzie, że im się ten kordon rozpada. Idziemy na górę, na stołówkę. No i jest taka sytuacja, że strajk wybuchł, że już na innych wydziałach stoją. My też musimy zastrajkować. Kto jest za? Wszyscy podnieśli do góry ręce.

Data i miejsce nagrania	28 czerwca 2021, Dzierżoniów
Rozmawiał/a	Jadwiga Horanin
Redakcja	Jadwiga Horanin
Prawa	Forum Dialogu Między Kulturami